

A Nemzetközi Kodály Társaság (IKS) 20. Szimpóziuma

Ausztráliában, *Brisbane*, a gyönyörű fekvésű, elegáns világváros adott otthont 2011-ben az IKS soron következő szimpóziumának. A Queensland Zenei Konzervatórium és a Cuskelly Zenei Főiskola a nemzetközi társasággal együttműködve szervezte meg a jelentős eseményt.

A Kodály Zoltán zenei, pedagógiai útmutatását követő zenetanárok, karnagyok, népzenevel foglalkozó kutatók és előadók kétévenként rendezett nemzetközi találkozóján a világ különböző tájáról érkező szakemberek adják át, cserélik ki tapasztalataikat.

A Társaság megalakulása (1975) óta Ausztrália fontos szerepet játszik Kodály Zoltán munkásságának megismertetésében, terjesztésében. A '60-as évek végétől erről a távoli kontinensről is jöttek Magyarországra, a Zeneakadémiára tanulni olyan pedagógusok, akik felismerték és hazánkban is alkalmazni kívánták a Kodály Zoltán elgondolása szerint hazánkban folyó zeneoktatás nagyszerű eredményeit. Itt tanult Szőnyi Erzsébet tanárnőnél az első külföldi csoportok egyikében *Deanna Hoermann*, aki az IKS első elnöke lett, később pedig *Judy Johnson*, aki alelnökként szolgálta a Társaság célkitűzéseit. Az ő követője *Dr. James Cuskelly*, aki napjainkban nemzeti és nemzetközi fórumokon folytatja a megkezdett, gyümölcsöző munkát.

Ausztrália különböző városai már harmadik alkalommal köszöntötték a Társaság érdeklődő tagságát: Sydney 1979-ben, New Castle 2003-ban és Brisbane 2011-ben. Helybeli elhivatott muzikusok és zenepedagógusok szervezték 44 előadó szerepeltetésével a négy napon át tartó változatos programot. Összefogásuk nagyszerű eredményeként a résztvevők élményt adó bemutató tanításokat, előadásokat, interaktív műhelyfoglalkozásokat, hangversenyeket láthattak-hallhattak.

A sok említésre érdemes alkalom közül kiemelem *Banchieri: Il Festino* című madrigálkomédiájának igen muzikális, stílusos, magával ragadó előadását, amelyet a *Csernyik Réka* vezette *Sola Voce* együttes tagjai énekeltek. A fiatal karnagy az ELTÉ-n, majd a Zeneakadémián szerzett diplomát, és 2004-től a Queensland Egyetemen tanított 2010-ig. Együttesével nemzetközi kórusversenyek (*Neuchatel, Pardubice*) első helyezettje, nagydíjasa.

A szimpóziumot megelőzően zajlott a Nemzetközi Kodály Társaság vezetőségének tisztújító szavazása. A kihirdetésére, a közgyűlés alkalmával került sor. *Gilbert De Greeve*, az antwerpeni Királyi Zeneakadémia Professzor Emeritusa három cikluson át volt elnöke. Mandátumának befejeztével elköszönt, de a vezetőségnek a „Board-nak, mint Past President” továbbra is „Elköszönő Elnökként” tagja marad, ugyancsak az IKS kuratóriumi elnökségének, melynek 12 éven át volt alelnöke. A hét nemzetet képviselő vezetőség és a tagság elismerését és köszönetét fejezte ki *Gilbert De Greeve* odaadó munkájáért.

Az újonnan választott elnök *Michalis Patseas*, a Görög Kodály Intézet igazgatója. A kecskeméti Kodály Zenepedagógiai Intézetben szerzett tudás és tapasztalat erősíti meg hivatásában. Elköszöntünk *Dr. Jerry L. Jaccard* alelnöktől, helyébe *Dr. James Cuskelly* lépett. A vezetőségbe, a további két évig szolgáló tagok mellé *Ardelle Ries* kanadai, és *Chantal Bigot-Testaz* francia zenepedagógusokat választotta a tagság. *Vandulek Lili* a Kodály Múzeum eddigi vezetője és az IKS ügyvezető titkára munkatársainak és a tagságnak egyhangú elismerése mellett nyugdíjba vonult. *Bodacz-Nagy Boróka* követi az ügyvezető titkári posztot.

Köszönet és elismerés a 20. szimpózium szervezőinek, és várakozással telve készülünk a 21. Nemzetközi Kodály Szimpóziumra, Kecskemétre.

Hartyányi Judit

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége – KÓTA Ünnepi Hangversenye

2012. december 16-án a Budai Szent Imre Gimnáziumban

Kodály Zoltán születésének 130 esztendejében

Védnök: Kodály Zoltánné Péczely Sarolta

Közreműködő Kórusok és karnagyaik: Kós Gyermekkar, *Hraschek Katalin* Magnificat Ifjúsági Kórus, *Szebellédi Valéria*; Debreceni Református Kollégium Kántus; Nagyváradai Partium Keresztény Egyházi Énekkar, *Berkesi Sándor* és *Brúgós Anikó*; Baptista Központi Énekkar, *Oláh Gábor*.

A műsoron Kodály Zoltán kórusművei szólalnak meg. Befejezésül a két Vegyeskar, a 111 genfi Zsoltárt adja elő *Oláh Gábor* vezényletével.

Családi zene

A fordított sorsú zeneszerző

Pertis Jenő szerzői estje a Bartók Emlékházban

Az európai zenetörténet régebbi múltjában, a 19. század elejéig csak jelen idő létezett: az élő komponisták szolgáltatták az egyház és az arisztokrácia muzikáját. Az életből távozó szerzők legfőképpen a szakma berkeiben maradtak ismertek és rangjukon értékelték. Korunk zenei alkotói fél évszázad az ismételt hallgatástól is már visszavárt, nemzedékek füle és lelke által megemésztett széphanzásának árnyékában küzdenek az észrevételért. Ha nem a jelennek írunk, hát a jövőnek – gondolhatnánk, de

csak önáltatóan. Hiszen az életből távozó zeneszerzőt az utókor könnyen feleli: a múlt mellett maradó helyekért az élők állnak sorban, ki-ki vérmérséklete szerint kérve-követelve a maga jussát.

Pertis Jenő nem követelte, de még csak nem is kérte az érvényesülést. Sokáig olyannyira a fióknak dolgozott, hogy 2007-ben bekövetkezett hirtelen korai halála után váratlanul kerültek elő az ő halk, szinte motyogó beszédére emlékeztető aprófejú kottái. A 70-es és 80-as évek újító, kísérletező darabjai, amelyek egyikét-másikat bemutatták, sokat azonban nem. Így *Pertis Jenő* fordított sorsú zeneszerzővé vált: távozása nem leengedte mögötte a függönyt, hanem inkább fellibbentette azt az eltakart, egyes művekre vonatkozóan rejtettnek nevezhető életmű fölül. Hogy *Pertis Jenő* zeneszerző volt, néhány kamarazenei rádiófelvételén túl jobbra csak a karnagy-feleség *Zakariás Anikó* kórusai számára írt, s az egykori legendás Pesterzsébeti Csili Művelődési Ház hivatásos nehézséget is győzni képes amatőr dalosai jóvoltából megszólaltatott partitúrákból tudtuk.

Meg a 2000-es évek újabb kori terméséből, amelyben sok mű a **Családi zene** címet viseli. Ezek már nem énekkarra íródtak, hanem hangszerekre: a zongorakettősére illetve az unokaöcs, *Kelemen Barnabás* és annak kamasz kora óta társa, *Egri Mónika* számára hegedűre és mélyhegedűre. Ezek a kompozíciók más hangot ütnek meg, mint a kísérletező évtizedekéi. Drámai erő és lírikusi gyengédség mutatkozik meg bennük, programatikusan tartalmak, amelyeknek ismerete nélkül is hatnak e darabok, de ha tudjuk, miről szólnak, még szórakoztatóbbak vagy szívbemarkolóbbak – tartalmuktól függően. A szórakoztatóra a novemberi Bartók Emlékház-beli estén példa volt a hegedű-brácsa *Duó*, amely még nem viseli a Családi zene címet, de már az ifjú *Kelemen-Kokas* pár életének idillikus és vitakozó képeit festi, továbbá a négykezes *Négy etűd*, aminek tételcímei magukért beszélnek: *Makacs szemtanú*, *Érvek*, *ellenérvek*, *A mérleg nyelve*, *Perpatvar*. Azaz eredetileg: *Parpetver*, de – mint egy budafoki születésnap szerzői estén még maga *Pertis* mesélte – a „józan” adminisztráció minduntalan kijavította a „hibás” címet, pedig ő nem akarta a Bartókéra emlékeztető *Perpatvar* elnevezést.

Négykezesre íródott az *Egri&Pertis Duó* által ezen az estén is megszólaltatott *Családi zene No.1* és a No.4 jelzésű *Három misztikus etűd* is, amely egy németországi út emlékeit önti hangokba. A virtuóz zongorázni való feltétlen hangszereszszerősége *Pertis* remek zongoratudásának köszönhető. A családi zenék kiterjedtek a nem zenész családtagra, *Pertis Jenő* másik fiára, *Szabolcsra* is, aki a *Két rapszódia* furulyaszólamát játszotta most is, miként a Fészek Művészklubbeli bemutató óta oly sokszor. Ez a családi zene nem viseli a sorozatcímet, néhány más kompozíció viszont igen, amelyet részben nem vérszerinti családtagok, csupán közeli barátok hangszerére szánta a komponista, így a No. 5-ös *Szonáta hegedűre és gordonkára*. Az estet a legnagyobb apparátus, a *Szerenád* vonóstrió zárta.

MEGHÍVÓ

a Liszt Ferenc Emlékmúzeum matinéjára
2012. december 1-én, szombaton 11 órára
Liszt Ferenc Kamaraterembe

az

ÚJ LISZT FERENC KAMARAKÓRUS
hangversenyére,

vezényel: **ERDEI PÉTER**

Kodály Zoltán születésének 130. évfordulója tiszteletére

Kodály népdalai vegyes karra

M ű s o r:

Köszöntő

Gömöri dal

Molnár Anna

Fölszállott a páva

Székely keserves

Mátrai képek

Túrót eszik a cigány

Esti dal

Újesztendőt köszöntő

Az életművet azonban az a *Második hegedű-zongora szonáta* csendítette ki, amelyben a zeneszerző a húgától, *Pertis Zsuzsa* csembalóművésztől búcsúzik. Zsuzsa hosszú súlyos betegséggel küzdött a kórházban, Jenő pedig fájdalmát zenébe öntötte. Barnabásnak és Attilának szánta a művet. Mesélt róla a kórházban húgának, aki egy napon így szólt: „Ha újra látni fogok, eljátszom a zongoraszólamot.” A zeneszerző egy időre megtorpant a komponálásban. Ennek köszönhetjük a Két háromszéki balladát, Pertis Jenő utolsó kórus-remekelését. Azután visszatért a szonátaéhoz, amelynek Zsuzsa-motívumát az előadók a Bartók-ház közönségének a mű felhangzása előtt kiemelték. A 2007. április 4-én a Magyar Rádió Márványtermében tartott szerzői esten bemutatta a két fiú – Zsuzsáé és Jenőé – a közönséget már akkor rabul ejtő művet. A felvételt még hallotta a kórházban Zsuzsa, csak azután kelt útra. S egy hónap telt csupán belé, hogy miközben mi a kezdődő öregkor líráját vártuk Pertis Jenőtől, ő is Zsuzsa után indult.

Új műveket hiába reméltünk már. De igazi feltámadást kaptunk helyettük. Évente két szerzői esten szembesülhetünk az egyre több kottában és hangfelvételen terjedő kompozícióval. A hangversenyek telt házakat vonzanak, s új meg új előadók haragnak az éltében még fel nem ismert zeneszerző munkáira. Ez alkalommal *Mérei Anna*, *Winkler Orsolya*, *Bársony Péter*, *Déri György* és *Füzesséry Zoltán* csatlakozott az Egri&Pertis Duóhoz és Pertis Szabolcshoz. A kritikusok is egyre-másra fedezik föl a komponistát, akinek „kezében minden arannyá válik”.

Egy elérhetetlen úton van a halhatatlanság felé...

Hollós Máté

*

Egri Mónika és Pertis Attila

Zongora négykezes hangversenye

2012- december 16-án, 11 óra, a Bartók Emlékházban
Karácsonyi összeállítás. „Mennyből az angyal”

*A Magyar Kodály Társaság tagjainak boldog, békés
Karácsonyi ünnepeket
és eredményes, jó egészségben töltendő Új esztendőt kívánunk!*